

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega desetega dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din 40.—
Polletna naročnina „ 20.—
Četrtletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. — Upravništvo: Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5/I. — Poštni ček. rač. šte. 11461.

Vsem včlanjenim strokovnim (stanovskim) organizacijam drž. nameščencev in njih okrožnim skupinam.

Od Glav. Saveza smo 5. t. m. prejeli sledeče pismo z dne 1. t. m.:

»Prema odluci širég Upravnog Odbora na sednici od 29. januara tek. god. godišnja skupština Glavnog Saveza održaće se u Sarajevu 3., 4. i 5. juna ove godine.

I. Na osnovi člena 15. saveznog statuta čast nam je ovim uputiti Vam poziv da za Skupštinu izvolite odrediti Vaše delegate u broju, na koji imate prava prema članu 17. statuta. Broj delegata i njihova imena izvolite dostaviti Glavnom Savezu po mogućnosti najdalje do 25. ov. m.

U narednom broju »Činovičkog Glasnika«, koji će izići najdalje do 25. ov. m., biće saopšteno, u kome lokalu će se držati skupština i u koji sat će početi. Naknadno ćete, pak, biti obavješteni o povlasticama za vožnju za Vaše delegate, koje budu izdejstvovane u Ministarstvu Saobraćaja.

Dnevni red Skupštine je utvrdjen kako sleduje:

1. Otvaranje skupštine i pozdravi.
2. Izveštaj Upravnog Odbora o radu od poslednje Skupštine.
3. Izveštaj Nadzornog Odbora o godišnjem računu 1927 godine.
4. Predlog bužeta za 1928-29 godinu.
5. Referat o sistemu organizacije Glavnog Saveza.
6. Referat o međunarodnim vezama Glavnog Saveza — predlog za učlanjenje u Međunarodni Činovički Savez.
7. Predlozi učlanjenih Saveza i organizacija.
8. Zaključenje Skupštine.

II. Predlozi, koje bi neki od učlanjenih Saveza ili stručnih organizacija imali da iznesu pred Skupštinu treba da budu dostavljeni Glavnom Sekretarijatu u konačnoj redakciji i s motivacijom, najdalje do 20. ov. m.

Izveštaji i referati, koji su stavljeni na dnevni red Skupštine, biće u celoti štampani u narednom broju »Glasnika«. Preporučuje se s toga učlanjenim Savezima i stručnim organizacijama, da blagovremeno odrede govornike po pojedinim pitanjima, kako bi rasprava na Skupštini tekla dovoljno skladno i ekspeditivno.

V zvezi s tem pozivom ad I) prosimo naslovne organizacije, da nam sporoče najkasneje do 19. t. m. imena delegatov, ki se bodo udeležili skupščine, dočim ad II) naj bodo eventualni utemeljeni predlogi (točka 7. dnevnega reda) posameznih organizacij v rokah našega tajništva najkasneje 15. t. m.

Ker šteje naša Zveza z okrožnimi skupinami vred doslej že 9340 članov, bo imelo na skupščini po določbi čl. 17. statuta pravico do glasovanja 10 naših delegatov (za vsakih 500 članov po 1 delegat). Delegat bo končnojavno določil po posebnem ključu šele Zvezin odbor. Delegati strok. organizacij in okrožnih skupin potujejo seveda na stroške svojih organizacij, ker more Zveza povrniti stroške le glavnim svojim funkcionarjem.

Skupščine se — seveda brez glasovalne pravice — lahko udeležijo tudi nedelegati, sa-

mo da pripadajo kakšni organizaciji, ki je včlanjena pri podpisani Zvezi.

Apeliramo na vse organizacije, da se določenih rokov (15. in 19. maj t. l.) točno drže, ker Zveza za zakasnitve, povzročene od organizacij, na noben način ne odgovarja. — Nadaljnja navodila slede v prihodnji številki.

Zveza dr. nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani
dne 5. maja 1928.

Milan Paternoster,
načelnik.

Joža Bekš,
tajnik.

Dom državnih nameščencev v Ljubljani.

Poziv vsem državnim nameščencem in njihovim prijateljem!

Beda državnega nameščenstva v Sloveniji narašča od leta do leta; plače so prenzke, življenske potrebščine, zlasti stanovanja in obleka pa neprimerno draga. Od države, svojega delodajalca v doglednem času ne moremo pričakovati popolne sanacije tega obupnega stanja; zato je skrajni čas, da po čvrsti organizaciji s samopomočjo skušamo olajšati bedni svoj položaj.

V ta namen nam je nujno in neobhodno potrebno v središču Slovenije lastno ognjišče, v katerem se naj osredotoči organizacijsko delo samopomoči vsega slovenskega državnega nameščenstva.

Reorganizirana »Zveza državnih nameščencev za Slovenijo« v Ljubljani, ki bo kmalu imela v svojem okrilju 10.000 organiziranih nameščencev, je vprašanju lastnega doma takoj posvetila največjo pažnjo. Sedaj so predpriprave končane, stavbišče v središču Ljubljane v Gajevi ulici (za palačo ljubljanske kreditne banke) nakupljeno, osnovno načrti za zgradbo izdelani. Treba je torej pristopiti k financiranju projekta.

V bodočem domu državnih nameščencev so predvideni sledeči prostori: osrednja kuhinja, obednice za uradniško menzo, pisarne za strokovne in gospodarske organizacije, mala sejna dvorana, družinska stanovanja, prenočišča za izvenljubljanske nameščence ter — last not least — konvikat za srednjošolske in visokošolske dijake.

Že sama navedba tega gradbenega programa nas odvezuje dolžnosti, da bi podrobneje utemeljevali važnost in koristi projekta za slovensko državno nameščenstvo. Program tudi jasno kaže, da ne gre za luksuzno reprezentančno palačo, ampak za zdravo gospodarsko podjetje, ki obeta v kratkem času postati aktivno.

Navzlic zagotovljeni rentabilnosti pa se ni mogoče lotiti zgradbe z notranjo opravo vred samo s pomočjo obrestnega posojila, ki ga more dobiti in plodonosno uporabljati le tisti, ki ima nekaj svojega premoženja ali vsaj razpolaga z večjo, začasno brezobrestno glavnico. Zato misli podpisana organizacija, da bo mogoče uresničiti naš lep projekt le iz sledečih finančnih virov:

- 1.) Darila (prostovoljni prispevki, loterije, prireditve, razne podpore).
- 2.) Deleži, ki se do gospodarske aktivnosti podjetja ne obrestujejo.
- 3.) Posojilo po kolikor mogoče nizki obrestni meri.

Zveza državnih nameščencev si je v svesti, da se obrača na slovensko državno name-

Davki.

Ko je Donava prestopila bregove, smo zastavili mi državni nameščenci s svojimi izsušenimi listnicami požrešne valove, da niso požrli podonavskih žitničarjev. Nar. poslanci so vadljali za naše žepe. V nesebični požrtvovalnosti, na naš rovaš seveda, so pozabili nase. Ko je država rabila novih davkov, so zopet narodni poslanci obdavčili vse naše prejemke, še draginjske doklade. In tu so ob klesanju novih likov oporezivanja totalno pozabili nase. Po geslu: »Kadar delaš za blagor države, ne glej nase«, so tudi oni pozabili, da bi obdavčili svoje dijete. In tako imamo sedaj v naši državi poleg malharjev — heracev samo še gg. narodne poslance, ki jim ni treba plačevati davkov. Javnost molči, ker je topa in udarjena s slepoto.

Fičafaj.

ščenstvo in na njegove prijatelje v skrajno neugodnem trenutku občutne gospodarske depresije; vendar se ji zdi potreba uradniške samopomoči tako silna, tako nujna, da se ne more odreči takojšnji inicijativi.

V nadi, da se bo stanovski zavednost državnih nameščencev in uvidevnosti njihovih prijateljev vendarle posrečilo z darili in deleži zbrati temeljno glavnico, s katero se more potem najeti obrestno posojilo, je Zveza prevzela nalogo, da zbira darila in plačila na deleže do časa, v katerem bo mogoče zanesljivo presoditi, ali se dá projekt izvesti ali ne.

Med prijatelje državnih nameščencev štejejo privatno nameščenstvo, pripadnike svobodnih poklicev, ki imajo stike z državnimi nameščenci, tiste pripadnike pridobitnih slojev, ki so vendar že spoznali, da je obstoj solventnega in neoporečnega državnega nameščenstva v eminentnem interesu države in narodnega gospodarstva in končno vse državljane v kraljevini in širom sveta, ki nočejo, da bi slovensko državno nameščenstvo ob ogroženi zapadni meji naše države materialno in moralno propadlo.

Zveza si je zamislila nabiralno akcijo takole:

1.) Darila. Prostovoljni prispevki se bodo sproti nalagali pri uradniški kreditni zadrugi »Hranilni in posojilni konzorcij« v Ljubljani, kjer bodo lahko služili za kratkoročna posojila državnim nameščencem. Ako bi se projekt vsled slabega odziva ne mogel uresničiti, bo zveza na zahtevo vrnila darila brez obresti. Ako se pa izkaže, da je projekt izvedljiv, se darila izročijo gospodarski zadrugi »Dom državnih nameščencev v Ljubljani«, ki se bo v ta namen ustanovila, in postanejo s tem nepreklicna.

2.) Deleži. Vsakdo ne more darovati, lahko pa morda posodi. Vplačila na deleže se bodo nalagala kakor darila in so popolnoma neobvezna. Ako bi projekt propadel, bo Zveza brez vsake zahteve vrnila plačila brez obresti, v nasprotnem slučaju pa jih izroči novi gospodarski zadrugi, ki bo šele stopila v stik s posameznimi deležniki zaradi formalnega pristopa. Kdor odkloni pristop, dobi povrnjen delež brez obresti. Ves riziko in vsa žrtv deležnikov je torej začasno le v tem, da do gospodarske aktivnosti Doma ne prejmejo od vplačil obresti, oziroma dividende.

Darila in deleže je vplačati v poljubnih dinarskih zneskih (brez par) na račun št. 11321

Dolžnost vsakega naročnika in člana Zveze je, da podpira tvrdke, ki oglašajo v našem listu.

Ljubljanske poštne hranilnice; to se lahko opravi pri vsakem poštnem uradu, na zahtevo pa pošlje Zveza svoje položnice. Pri vsakem plačilu je treba označiti, ali gre za darilo ali za prispevek na deleže. Do ustanovitve gradbene zadruga bodo državni nameščenci imeli pravico zahtevati pri «Hranilnem in posojilnem konzorciju» posojilo do višine vplačanega darila ali deleža po znani obrestni meri.

Darovalci in deležniki bodo imeli prednost pri uživanju doma (stanovanja, prenočišča, konvikta). Vsa nadaljnja pojasnila daje drage volje podpisana Zveza.

Nadejamo se, da bo našel ta naš poziv pri državnih nameščencih popolno razumevanje in da bodo podprli započeto akcijo tudi vsi tisti pridobitni krogi, ki so nam najbližji. Torej na delo! Dvakrat da, kdor hitro da!

Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani, dne 4. maja 1928.

Vprašanje skupne organizacije.

Zvezi državnih nameščencev v Ljubljani se je v razmeroma kratki dobi od njene reorganizacije pa do zadnjega časa posrečilo združiti pod svojim okriljem veliko večino strokovnih organizacij državnih nameščencev v Sloveniji. Vendar je preostalo še nekaj organizacij, ki se navzlic večkratnemu vabilu vztrajno branijo pristopiti k Zvezi z malenkostnim prispevkom 1 Din za člana in mesec ali pa na ponovna vabila sploh niso odgovorile. Vse te organizacije pa se nikakor ne branijo souživati, ako se Zvezi posreči doseči kak uspeh ali odbiti kak napad.

Zato smatramo za umestno, da tudi širša uradniška javnost izve za njih imena. Po naših seznamih so to sledeče organizacije:

- 1.) Uduženje univerzitetnih profesorjev, pododbor Ljubljana.
- 2.) Društvo slovenskih sodnikov.
- 3.) Uduženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana.
- 4.) Uduženje carinskih uradnikov, pododbor Ljubljana;
- 5.) Uduženje gledaliških igralcev, pododbor Ljubljana.
- 6.) Društvo policijskih nameščencev in upokojencev v Ljubljani in
- 7.) enaka organizacija v Mariboru.

Opozorjamo omenjenim organizacijam pripadajoče državne nameščence, ki se zavedajo pomena in važnosti skupne uradniške fronte v Sloveniji, da lahko kot posamezniki pristopijo k Zvezi potom okrožnih skupin v Celju, Kamniku, Konjicah, Kranju, Krškem, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu in Ptuju.

Oni nameščenci, ki ne prebivajo na območju omenjenih okrožnih skupin, naj priglasijo svoj pristop neposredno odboru Zveze državnih nameščencev v Ljubljani. V prijavi je treba označiti, da prijavitelj po svoji stroki pripada strokovni organizaciji (ime in sedež), ki ni včlanjena pri Zvezi državnih nameščencev v Ljubljani.

Dobrovoljci na plan! Časi so resni! V edinstvi je moč!

Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

O upokojevanju po čl. 134.

Ko je formuliral zakonodajalec člen 134. uradniškega zakona, gotovo ni mislil in tudi nemeraval ni ustvariti bazo za upokojevanje uradnikov, ki bi bili tako s službenega kakor osebnega stališča neoporečni; saj bi take upokojitve oškodovale upravo in državno blagajno. Odkar pa je bil uveljavljen uradniški zakon, odnosno čl. 134 tega zakona, je bilo upokojenih veliko število korektnih urad-

nikov, a samo zaradi tega, da so zamogli zasedeti njihova mesta nekateri uradniki z neko preteklostjo, ki so se večje eksponirali za različne politične stranke. In ti uradniki povečini niti kvalificirani niso bili za skupino, za katero so bili imenovani; nekateri so pa celo že dovršili službena leta.

Člankar zagr. N. Gl. pravi, da bi se smel čl. 134 nr. zakona uporabljati le v naslednjih primerih:

1. pri uradnikih, ki želijo sami, da se jih upokoji;

2.) kadar uradnik s polnimi službenimi leti noče prostovoljno v penzijo;

3.) pri uradnikih, ki so se v kakršnemkoli oziru pregrešili in bi bila zanje upokojitve ugodnejša kot disciplinsko zasledovanje in obsodba;

4.) pri uradnikih, ki so docela nesposobni za svojo službo.

Če je bila redukcija potrebna, potem bi se moralo v prvi vrsti reducirati uradnike, ki smo jih omenili pod točkami 1.) do 4.) Če bi ta redukcija ne zadoščala, bi se moralo reducirati one neoženjene uradnike, ki so kolikor-toliko imoviti, a za temi uradnike, ki jim nedostaje največ samo še 5 let do polne penzije. Tem poslednjim naj bi se spregledala ta leta, da bi tako dobili pravico do polne pokojnine. Ako bi se redukcija sprovedla po teh smernicah, bi odgovarjala smislu zakona, pa tudi humana bi bila. Svoječasno upokojevanje neoporečnih uradnikov je škodilo prizadetim in državni upravi, ki mora šteti novec za penzijo.

Državni svet še ni obelodanil svojega mnenja, kako tolmačiti čl. 134. ur. zakona. Če bi se uradnik, ki so ga upokojili po tem členu, pritožil pri Drž. svetu proti upokojitvi, bi le-ta sigurno ne odobrila take upokojitve, ker ji niso bili za podlago vzroki ali povodi, kakor smo jih omenili v tem članku, temveč vzroki, ki niso v nobeni zvezi s službo.

Člen 134. faktično že izgublja svojo veljavnost tudi zbog tega, ker je prošilo že več uradnikov za pokoj na temelju tega člena, pa so bili odbiti. V dotičnih odlokih so jim poudarjali, da so za upokojitve merodajna edinole določila čl. 131. in 141. ur. zak., niso se pa ozirali na čl. 134., ki določa prestopitev službe tudi po uslužbenčevi volji. V vseh teh primerih bi se moralo uvaževati duha zakona in tako tudi postopati.

Dr. Fran Ogrin:

Za izplačilo razlik.

Ali se sploh izplača še o tem pisati? Saj so uradniške organizacije že tolikokrat stavile zahtevo po izplačilu znanih razlik v prejemkih, že tolikokrat osebno intervenirale pri vseh mogočih činiteljih, da se zdi, da je vsako nadaljnje moledovanje odveč. Jaz mislim pa drugače. — Mi moramo marveč vedno in vedno trkati na vrata državne zakladnice, toliko časa, da se nam odpro docela. Dosedaj

so se nam odprla še prav malo, le toliko, da se je mogla izmuzniti lani vsotica 10 milijonov Din, skozi proračun za leto 1928.-29. pa vsotica 20 milijonov. (V proračunu zopet samo 10 milijonov! Ur.) za poravnanje razlik.

Ako pa se nam bodo izplačevale razlike v teh malih obrokih, potem bo čakalo uradništvo še 12 do 15 let, da pride zadnji na vrsto. Celokupni znesek dolžnih razlik znaša namreč 300 milijonov Din.

Zdi se mi pa, da je prav letos in prav zdaj — pri marčni proračunski debati nismo prišli v poštev — primeren čas, da ponovno zastavimo vse sile, da pridemo, in to še letos, do svojih pravic. Naj to utemeljimo na kratko:

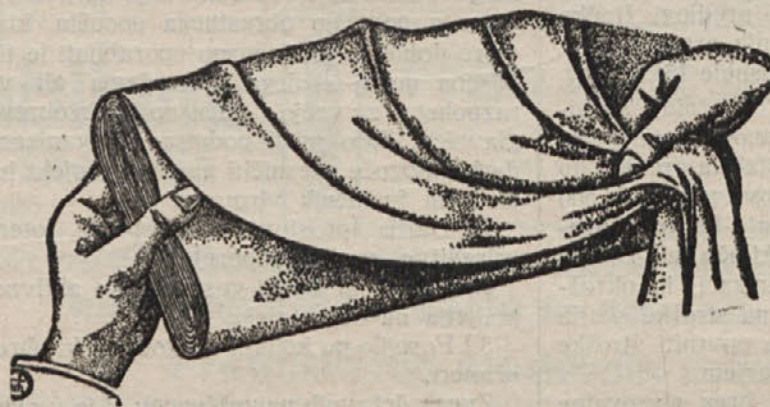
Mi bomo obhajali letos 10 letnico toli željenega ujedinenja in osvobojenja. Vsepo vsod pričakujemo svečanosti in prireditve v ta namen. Kaj je bolj naravnega in človečanskega kakor da se za ta veliki jubilej poravnata častni dolg in natoči državnim uslužbenecem po tolikih letih neveselega in bednega življenja častica radosti in veselja. Na eni strani zasluži to uradništvo, ki je vršilo in še vrši svojo odgovorno službo navzlic zapostavljanju vestno in požrtvovalno v prid naroda in države. Na drugi strani pa to tudi naravnost zahteva interes in ugled naše države-zmagovalke. Je že res sramotno in za našo celokopnost poniževalno, da še vedno pisarimo in moledujemo za te preklicane razlike.

Čast in ponos našega naroda in države vleva, da napravimo tej neljubi aferi energičen konec z — izplačilom razlik.

Finančnik vpraša: Odkod vzeti denar? Odgovor: Res je, da živimo v dobi reduciranja izdatkov in da v proračunu za leto 1928.-29. ni postavke za to. Toda, kadar smo dobili nenadoma skupščinske volitve, tudi ni bila predvidena nobena postavka za to in vsake volitve so stale več kakor 300 milijonov Din. Mi moremo najeti posojilo pri Narodni banki, vzeti to vsoto iz Blairovega ali novega pripravljajočega se inozemskega posojila, toda zopet samo na posodo za toliko časa, da se more z vstavitvijo v proračun prihodnjega leta izposojena vsota povrniti. Važno je, da gre v stvari za povračilo. S tem se bo položaj uradništva vsaj nekoliko izboljšal. Saj mu mesečna plača zadostuje komaj za prehrano in male druge potrebščine, za nabavo oblek, za šolanje otrok itd. pa ni denarja. Tudi so se državni nameščenci na račun razlik že dayno zadolžili.

Znesek 300 milijonov Din za izplačilo razlik je bil namreč že enkrat vstavljen v proračun (mislim da leta 1924.-25.) in pobran, porabil pa se je za druge nujne državne izdatke. Ta denar je tedaj vrnil prvotnemu namenu in izplačati uradništvu za razlike na prejemkih od 1. septembra 1923. do 31. marca 1924. Ako ne gre drugače, naj se nam do 1. avgusta izplača prvi obrok, drugi pa prihodnje leto.

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Velika zaloga
češkega in
angleškega
sukna

Predlagam tedaj: Zadevo vzemi ponovno v roke Zveza državnih nameštencev za Slovenijo, sestavi kratko formulirano zahtevo in prošnjo ter jo izroči po našem Savezu posameznim ministrstvom, vsem poslanskim klubom in finančnemu odboru (osebno). Obenem je započeti z živahno časopisno agitacijo v prid stvari.

Finančna kontrola.

Na četvrtoj odborskoj sednici, obdržanoj na 6. marta 1928 sa strane Zveze državnih nameštencev za Slovenijo v Ljubljani, odbornik g. Lovro Kalašič rekao je, napisao i potpisao ovo:

Sekciji saveza finansijske kontrole u Ljubljani stižu svakodnevno — od njenih članova — raznovrsne jadikovke. Izmedju ostalih su i ove:

A. O trajanju dnevne službe.

Decembra meseca prošle godinē ministarstvo je finansija izdalo naredjenje, da se u buduće ima propisivati služba organima finansijske kontrole u trajanju od 12 sati na dan, računajući dana 24 sata, a bez prava na naknadu za hranu iz člana 49 zakona o organizaciji finansijske kontrole. Ostavljajući na stranu okolnost, što je to preteško bréme, ali je i protivno odredbi sadržanoj v člamu 16. zakona o organizaciji finansijske kontrole, koji kaže, da ako osobiti razlozi ne postoje, ne može za organa finansijske kontrole služba trajati više od 8 sati na dan, a u člamu 49 istoga zakona stoji, da zvaničniku finans. kontrole, koji je za više od 8 do 12 sati vremena službeno odsutan, pripada naknada za hranu u iznosu od Din 1.50. Pošto je dakle to zakonom utvrđeno, čude se naši članovi, kako se je zakonska odredba mogla ukiniti s jednom naredbom, pak drže, da je u tome pogledu nastala greška.

B. O odeći, obući i o rublju.

Paušal za odeću, za obuću i rublje organima finans. kontrole utvrdjen je za budžetsku godinu 1927/28 u sumi od Din 1066.50 na godinu. Koncem tekućeg meseca svršava budžetska godina, a da organi finansijske kontrole nisu primili ni pare u taj naslov, dok su delovi odeće, obuće i rublja već razderani i neupotrebljivi, a naročito obuća.

C. O vojničkoj službi uračunljivoj za stepene plate.

Kabinet je g. Ministra Finansija na 16. oktobra 1926. pod brojem 5463 izdao naredjenje na Delegaciju ministarstva finansija u Ljubljani, da u pogledu uračunljivosti vojničkog službovanja za stepene osnovne plate ima vladati se i postupati po odluci plenarne sednice Državnog Saveta od 21. i 22. decembra 1925., br. 47.801, a koja odluka glasi: »Licima, koja su prvi put stupila u građansku državnu službu Kraljevine SHS pre 1. septembra 1923. god., kao dana stupanja na snagu novog činovničkog zakona ima se za stepen osnovne plate, po člamu 241 zakona o činovnicima građanskog reda uračunati vreme ranije provedena u austro-ugarskoj vojsci po opštoj obavezi s tim, da se ima odbiti kadrovski rok onima, koji su stupili u građansku državnu službu posle 6. septembra 1919. god., kao dana proširenja srpskog vojnog zakona na celu kraljevinu.«

C. O sporom rešavanju tužaba sa strane Državnog saveta.

Ima već nekoliko vremena, da Državni Savet zaista uvažuje tužbe za priznanje vojničkih godina službe, ama i to ne ide uvek jednakim tokom, jer ima slučajeva u kojima se rešenja dobiju kroz kratko vreme, dok ima i takovih tužaba, koje čekaju rešenje dve i više godina dana.

Ja verujem, da se je i naš Savez finansijske kontrole u Beogradu zauzeo, da se svim jadikovkama doskoči i da se nedostaci uklone. Ipak su mi članovi naše Sekcije metnuli u dužnost, da spomenute jadikovke iznesem u ovoj sednici i, da zamolim, da bi i Glavni savez državnih nameštenika v Beo-

gradu izvoleo sa svoje strane i sa svojim moćnim utplivom zauzeti se:

ad A. da se naredjenje, koje ne stoji u saglasnosti sa zakonom povuče;

ad B. da se, dok se ne uredi pitanje zajednice, ovogodišnji paušal za odeću, obuću i rublju izdade organima finansijske kontrole u gotovom novcu, da tako pojedinac bude mogao urediti svoju odeću i obuću;

ad C. da se i za finansijsku kontrolu bude moglo primenjivati odredbe propisane odlukom kabineta gospodina Ministra Finansija dneva 16. oktobra 1926 broj 5463 u pogledu priznavanja vojničke službe u stepene plate i

ad Č. da Državni Savet čim pre reši sve tužbe o priznavanju vojničkih godina službe a osobito one, koje su već davno i davno podnešene.

Ovom prilikom molim, da se Sekciji saveza finansijske kontrole u Ljubljani čim pre pismeno saopšti rezultat posredovanja u ovoj stvari.

Lovro Kalašič,

inspektor finansijske kontrole.

*Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo,
okusen in izdaten pridatek h kavi*

Za upokojence.

(Društvo b. h. umirovljenika v Sarajevu nas je prosilo, da v interesu upokojencev objavimo nastopno Spomenico, ki je bila izročena vsem odgovornim faktorjem v državi.)

Predstavka.

Članom 326. Finansijskog Zakona za godinu 1927-1928. ovlašten je Ministarski Savjet, da u saglasnosti sa Finansijskim Odborom Narodne Skupštine izmijeni i dopuni uredbom odredbe Zakona o Činovnicima i Ostim Državnim Službenicima. Među inim imaju se dopuniti i izmijeniti prema tač. 2. pozvanog člana Finansijskog Zakona i odredbe o penzijama, ali prema zadnjem stavu te tačke »ove izmene i dopune ne mogu se odnositi na one državne činovnike i službenike, koji su penzionisani pre stupanja na snagu ovoga zakona.«

Ovo izdvajanje dosadanih penzionera iz revizije Zakona o Činovnicima nije opravdano niti sa pravnog, niti sa socijalnog, a niti sa humanog stajališta, te ovo društvo, koje zastupa preko 7500 državnih penzionera, moli i traži, da izmene i dopune rečenog zakona budu protegnute i na sve dosadane penzionere. Taj zahtjev obrazložimo kako slijedi:

Pravo na mirovinu treba po pravnom svatanju smatrati, da je utemeljeno na jednoj dvostrano obvezatnoj pogodbi, i to između države s jedne strane i između svakog pojedinog državnog službenika s druge strane. Sadržaj te pogodbe sastoji se u tom, da je državni službenik dužan, po najboljem znanju i savjesti izvršivati povjerene mu poslove, država pako obvezana je da mu plaća plaću i da mu zajamčuje njegovom položaju primjerenu pristojnu opskrbu za vrijeme starosti i uopće, kad ne bude za daljnju službu više sposoban. Iz pojma opskrbinine slijedi, da ona mora dostajati za pristojnu egzistenciju, a njeno najpodesnije pa zato i uopće u svim državama prihvaćeno mjerilo jesu svakovremene prinadložnosti aktivnih službenika i broj godina što ih je službenik probavio u državnoj službi. Opskrbinina (mirovina, penzija) biće međutim samo onda za pristojnu egzistenciju dostatna, kad je prilagođena i primjerena prilikama življenja, a konzekvenca toga jest, da ona ne može biti jedna nepromjenljiva stalna renta, nego da se njena visina mora ravnati prema tome, kakve prilike življenja svakovremeno vladaju.

Kad bi neko takav ugovor sklopio sa kojim privatnim licem ili društvom, nema sumnje, da bi sudbenim putem od vremena do vremena mogao dati ustanoviti, koliki mu iznos opskrbinine pripada i da bi mu dotični poslodavaoc morao obzirom na svakovremene prilike ustanovljenu opskrbninu plaćati. Dako, ako se prilike življenja poboljšaju tako, da opskrbnina premašuje onaj iznos, koji je potreban za primjerenu egzistenciju, posve je opravdano, da bude snižena, ali će u tom slučaju i beriva aktivnih službenika, koja su mjerilom za opskrbninu, biti snižena, te će se mirovina opet ravnati prema visini teh beriva.

To je jedino ispravno svatanje odnosa između države i državnih službenika i u uvjerenju, da

mu je tim načinom egzistencija zajamčena i osigurana, stupa službenik u državnu službu i zadovoljava se sa redovito manjim berivima, nego što bi bila, kad pravo na opskrbninu (mirovinu, penziju) ne bi postojalo.

Za predratnog vremena bile su životne prilike kroz decenije jednake ili se barem nisu značajnije mijenjale te nije bilo potrebe, da se tim prilikama jednom prilagođene mirovine kroz dulje vremena mijenjaju. Uslijed toga nastao je kod državne uprave krivi nazor, da ona nije dužna, da jedanput odmjerenе mirovine mijenja i prema eventualno pogoršanim prilikama življenja poboljša, nego da moraju ostati konstante. Međutim je ipak i naša državna uprava, rekli bi — nekako instiktivno — osjećala, da to shvatanje nije umjesno i da nedovoljne i životnim prilikama neodgovarajuće mirovinske prinadložnosti penzionera mora popraviti, pa je i njima priznala dodatke na skupoću. Ali do prave spoznanje svoje dužnosti nije se mogla ili se nije htjela dovinuti, te je stare penzionere ostavila posve po strani, kad je u nekoliko navrata beriva aktivnih činovnika koliko toliko prilagodila izratnim prilikama.

Isti, ako ne i još teži razlozi, koji su rukovodili državnu upravu, da aktivnim službenicima regulacijom povisuje beriva, predležali su, da se i penzioneri jednako uzmu u obzir, te je bilo skroz nepravedno, da se je državna uprava, smetnuvši s uma svoje iz gore definiranog službenog ugovora izviruće dužnosti i obveze jednostrano držala protupravnog ali i nečovječnog aksioma, da službenici, koji su penzionisani prije tog povišenja, nemaju prava na poboljšanje svog mizernog stanja i na novu regulaciju njihovih mirovina po novim zakonima.

Dakako, da su penzioneri nemoćni, da putem pravnog postupanja državu prisile na izvršivanje obveza, jer nema foruma, gde bi mogli tu stvar iznijeti, te su u tom pogledu posve zavisni o dobroj volji mjerodavnih, u koliko oni uopće svoje obveze uvidaju i smatraju, da su im dužni udovoljiti. Od te uvidavnosti, a još više od pravne svijesti mjerodavnih faktora moramo pravno proučavanje naše stvari očekivati. Uvidavnosti je do duše donekle kod mjerodavnih bilo i na tom osjećaju baziraju bez sumnje one njihove izjave, kojima su u nekoliko navrata principijelno priznali, da za penzionere treba uopće nešto učiniti i da je prijeka nužda; da se mizerno stanje penzionera popravi, ali sve do najnovijeg vremena, nije mnogo učinjeno, a ono što je nedavno sa uredbom o prevodenju staropenzionera sa krunskih penzija na dinarske učinjeno, niti valja, niti odgovara pravednosti, niti nas može zadovoljiti.

Pravednosti i pravu te gore razloženoj obvezi države na opskrbnjivanje svojih službenika odgovaralo bi, kako već rekosmo, da su penzije svih penzionera regulisane u opće po jednakom ključu prema najnovijem stanju zakonodavstva, bez obzira, kad je koje lice prešlo u mirovinu. Naše i bratskih nam društava nastojanje jest i biće uvijek usmjereno na to, da se tom zahtjevu udovolji i da se mirovine svim penzionerima potpuno izjednače. U nacrtu činovničkog zakona od godine 1923. predsankcionisan od Njegovog Veličanstva Kralja bilo je to izjednačenje predviđeno, a da nije ušlo u sam zakon od 31. jula 1923., možemo pripisati jedino samo tjesnogrudnom nerazumijevanju onih, koji pravi odnos između države i službenika nisu ispravno svatili i koji su o zakonu odlučili, stojeći na krivoj pretpostavci, da država napram penzionerima nema gore istaknutih obveza.

Opravdanost našeg gore izloženog stanovišta dokazuju i primjeri Francuske i Njemačke, koje su države povisujuć prinadložnosti aktivnih državnih službenika povisile paralelno te jednako i penzijske prinadložnosti svih penzionera.

(Konec prih.)

Vestnik.

Redukcija — na Bolgarskem. Finančna komisija Lige narodov je stavila bolgarski vladi pogoj, pod katerim bi dobila mednarodno posojilo. Ta pogoj je veliko varčevanje in redukcija državnih uradnikov. Bolgarski proračun ne sme presegati 6700 milijonov levov, zbog česar mora pričeiti država štediti. Polovico vsega proračuna troši Bolgarija za državno nameštence. Od 80.000 uradnikov kani vlada reducirati 10.000 nameštencev.

Nestalnost državnih nameštencev tudi na Poljskem. Tudi poljskim drugom ne cveto rožice. Nestalnost državnih nameštencev je bila že lani podaljšana do 31. marca 1928; kakor pa javljajo varšavski dnevniki, namerava poljska vlada nestalnost zopet podaljšati, vsled česar se je nameštencev polotilo veliko zaprepaščenje. — No, mi smo ostali mirni; nas ne straši ničesar več, saj vemo, da je vse na svetu nestalno.

Češkoslovaško združništvo.

Kakor v vseh panogah kulture, stoje Čehoslovaki tudi v združništvu na prvem mestu med slovanskimi narodi. Da navedemo nekaj števil. V češkoslovaški republiki je 14.854 zadrug s 1.700.000 člani. Imovina zadrug znaša več milijard Kč. Če bi se še vpoštevali družinski člani zadrugnikov, bi bila polovica češkoslovaškega naroda angažirana v zadrugah. Najjačja zadruga ustanova in najbolj-

še organizirana je delavska kooperativa, ki šteje 960.000 članov. Ima tri vrste zadrug: kreditne, stanovanjske in produktivne. Najkrepkejšo združenje delavskih kooperacij je «Osrednja zadruga zveza», ki ima 1237 društev z okrog ne in pol milijona člani, 10.000 nameščenci in kapital pol milijarde Kč, 45.000.000 rezervnega fonda in 184.000.000 hranilnih vlog. Promet na leto okrog 1200 milijonov Kč. Drugo mesto zavzema «Združenje zadrug za

nakup na debelo». Ima svoje mline, pekarije in razna druga podjetja. Ima okoli 1000 delavcev in napravi prometa čez pol milijarde Kč. «Občna zadruga banka» vrši kreditne posle zadrug, ima 122 milijonov vlog in prometa okrog 7 milijard Kč. Poljedelska kooperativa ima 650.000 članov. Njena imetja znašajo 3 milijarde Kč. Obrtniška kooperativa ima 90.000 članov v 15 zvezah.

C. J. Hamann,

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Razširjajte „Naš Glas“!

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri trdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“.
Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

NABAVE za POMLAD

BREZ DENARJA!

NA MESEČNE OBROKE!

Ako nimate trenutno denarja, želite si pa le kaj nabaviti, obrnite se na podpisano organizacijo ljubljanskih trgovcev, ki Vam bode omogočila, da kupite to, kar želite

poljubno skoraj v vseh ljubljanskih trgovinah

Na ta način si lahko izberete prvovrstno blago in sicer: obleko, manufakturno, modno blago, krzno, čevlje, dežnike, perilo, pohištvo, kuhinjsko opremo in železnino, steklo in porcelan, volno, nogavice, kolesa, papir in pisar. potrebščine, pisalne in šivalne stroje, radio, fotografske aparate itd. in kar je glavno, brez vsakega poviška pri cenah.

Plačate pa pri zadrugi s položnicami v mesečnih obrokih, ki ste jih sami z zadruogo dogovorili.

Izrečno povdarjamo, da zadruga ne prodaja ničesar, ona Vam le hitro in diskretno dovoli potrebni kredit, na podlagi katerega lahko kupujete pri trgovcih, ki so člani zadruge.

Ako se hočete poslužiti tega novega sistema, zahtevajte takoj od zadruge potrebna pojasnila in prospekte.

Kreditna zadruga detajlnih trgovcev v Ljubljani

Šelenburgova ulica 7, I. nadstropje.

KUPI TAKOJ! PLACAJ POZNEJE!

Anton Bajec

Cvetličarna

Ljubljana Pod žrančo

Vitnarija: Tržaška cesta šte. 34.

Telefon interurban 32-22.

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg šte. 17.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ul.

Najboljši šivalni stroji in kolesa z mamke Gritzner in Adler ter švicarski pletilni stroji „Dubied“ za rodbino, obrt in industrijo
Josipa Petelinca

LJUBLJANA blizu Prešernovega spomenika Telefon 2913

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Obiščite novo urejeni oddelek za **gospode** Trpežno blago Najnižje cene Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

PARNA PEKARNA
JEAN SCHREY NASL.
JAKOB KAVČIČ

*

VEČKRAT NA DAN SVEŽE PRIZNANO

NAJBOLJŠE VSAKOVRSSTNO PECIVO.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata razno pomladansko in poletno blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Tvrdka Andrej Marčan

priporoča svoji mesnici:

Prešernova ul. 16.

Ljubljana

Rimska cesta 21

Tovariši!

Najboljše blago!

Najnižje cene!

Tovarišice!

Že stanišvska zavednost veleva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Telefon šte. 2421.

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani, Vošnjakov trg šte. 5.

Čekovni račun 12,416

Ona nam nudi banaško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse specerijsko in kolonijalno blago najfinejših vrst po najnižjih cenah, ki so mogoče. Velika izbira dežnikov, predpražnikov in najfinejših in najtrpežnejših čevljev lastnega izdelka. V zalogi najfinejši šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Drva in premož vsak čas na razpolago. Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu. Zadovoljiti svoje člane je te zadruge najvišji cilj! Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

Kdor kupuje v svoji zadrugi, kupuje pri sebi!